

Byretternes sagsbehandlingstider for straffesager

Konklusion

Justitsministeriet og domstolene har ikke i tilstrækkelig grad understøttet målet om at nedbringe sagsbehandlingstiderne for straffesager i byretterne i perioden 2016-2021. Konsekvensen er, at byretternes sagsbehandlingstider fortsat er så lange, at ikke alle sager bliver afsluttet inden for rimelig tid, hvilket påvirker både forurettede og tiltalte.

Statsrevisorernes udtaler

”Selv om Folketinget har tilført straffesagsområdet resurser og har ændret lovgivningen, er det ikke lykkedes for Justitsministeriet og domstolene at nedbringe byretternes lange sagsbehandlingstider for straffesager. Det finder Statsrevisorerne utilfredsstillende.

Vi forventer, at årsagerne til de lange og stigende sagsbehandlingstider bliver undersøgt nærmere, og at Justitsministeriet og Domstolsstyrelsen gennemfører initiativer til at nedbringe sagsbehandlingstiderne”.

Væsentligste resultater af undersøgelsen

- Domstolene har til en vis grad opfyldt sine egne mål for korte sagsbehandlingstider i byretterne, samtidig med at sagsbehandlingstiderne for straffesager er steget.
- Justitsministeriet og domstolene har ikke i tilstrækkelig grad undersøgt årsagerne til de lange sagsbehandlingstider, og Domstolsstyrelsen har kun i begrænset omfang iværksat de initiativer, der var besluttet for at nedbringe sagsbehandlingstiderne.

Baggrund og formål med undersøgelsen

Rigsrevisionen har igangsat undersøgelsen, fordi sagsbehandlingstiderne for straffesager har været stigende over en længere periode. Dette på trods af, at Folketinget siden 2016 har vedtaget lovændringer med det formål at nedbringe sagsbehandlingstiderne, og at Justitsministeriet og domstolene selv har sat mål om lavere sagsbehandlingstider. Lange sagsbehandlingstider for retssager har betydning for tilliden til retssystemet og den dømtes retssikkerhed og kan føre til, at den dømte af sikkerhedsmæssige hensyn får strafnedsættelse (strafabat). Justitsministeriet har ikke instruktionsbeføjelse over for retterne, men er ansvarlig for at tage initiativ til at ændre retsplejeloven, hvis den ikke understøtter, at sagsbehandlingstiderne er så korte som muligt. Ministeriet er desuden ansvarlig for at følge op på, om ministeriets eventuelle lovgivningsinitiativer får den effekt, som er forudsat i lovgivningen.

Formålet med undersøgelsen er at vurdere, om Justitsministeriet og domstolene i tilstrækkelig grad har understøttet målet om at nedbringe sagsbehandlingstiderne for straffesager i byretterne i perioden 2016-2021.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for straffesager er steget med 76,2% siden 2016 og var i 2021 på 196,5 dage.

Gennemsnitlig sagsbehandlingstid for straffesager med retsmøde fordelt på sagstyper i 2016, 2019 og 2021

(Dage)	2016	2019	2021	Ændring mellem 2016 og 2019	Ændring mellem 2019 og 2021	Ændring mellem 2016 og 2021
Domsmandssager – 79.185 sager	123,3	152,7	220,9	23,8 %	44,7 %	79,2 %
Sager uden domsmænd, herunder bødesager, hvor der afholdes retsmøde – 120.098 sager	114,0	129,0	194,7	13,2 %	50,9 %	70,8 %
Nævningesager – 636 sager	123,8	154,5	189,7	24,9 %	22,8 %	53,3 %
Tilståelsessager – 36.105 sager	83,7	91,0	134,2	8,7 %	47,5 %	60,3 %
Gennemsnit, landsplan	111,5	131,8	196,5	18,2 %	49,1 %	76,2 %